

RENAȘTEREA

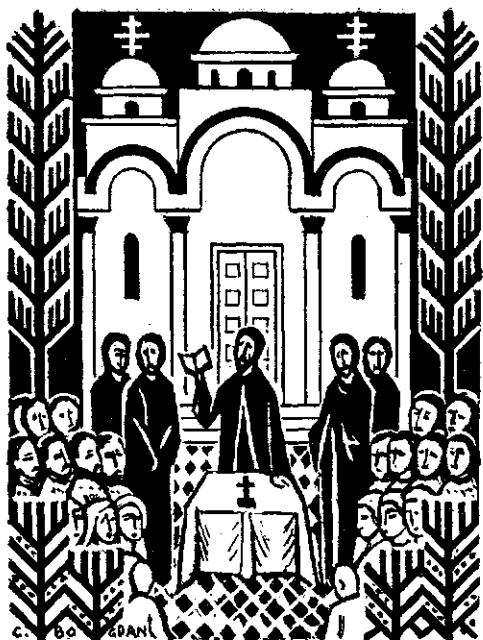
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
— Abonamentul: 450 Lei la an —

Redactor: Protoereu D. ANTAL
CLUJ, Strada Iuliu Maniu Nr. 31

CUPRINSUL:

Rep.: Se încep școlile. — *Pr. A. Eftimie*: Explicarea psihologică a apariției sectelor. — *Correspondent*: O zi înălțătoare în parohia Sălciua-de-sus. — *Pr. V. Ștefănescu*: Prasnice creștine. — *Asistent*: Cerc pastoral în parohia Geomal. — Cronică. — Bibliografie. — Comunicate oficiale. — Concurs pentru întregirea postului de capelan în parohia Ighiel. — Concurs pentru întregirea parohiei Râna-de-jos.

SE ÎNCEP ȘCOLILE

Luna Septembrie e luna școalelor și a școlarilor. Direcțiunile au pus edificiile școalelor în rând, mai bine sau mai puțin bine, după sursele bugetare ale comitetelor școlare sau ale primăriilor, ca înoite în haina atrăgătoare să poată primi cât mai prețioasă pe tinerii școlari obligați la învățură. La rândul lor și copiii, începând de la cei ce pășesc pentru întâia oară pragul școlii până la cei ce sunt în pragul baccalaureatului, s'au pregătit și ei cu înfrigurare pentru munca ce-i așteaptă. Trebuie să adăugăm că la fel se vor fi pregătind și profesorii și învățătorii conștii de datoria ce o au și de munca plină de ostenală ce-i așteaptă în cursul noului an de școală.

Între cei obligați a da învățură sistematică copiilor de școală, de un an încoace se numără și preoții din parohiile eparhiei noastre. E drept că cei conștiențioși de mai de mult și-au îndeplinit această datorie de învățatori ai religiei, nu numai de când îi constrânge legea, căci P. S. S. Episcopul, organele eparhiale și protopopeștii au îndemnat în continuu pe preoți la îndeplinirea acestei importante datorii, de catehizatori.

Cu anul trecut, cel dintâi de catehizație obligatorie și sistematică, preoțimea noastră a câștigat o primă experiență metodică și didactică, care îi va ușura mult continuarea sistematică a catehizației. Atât experiența

câștigată cât și rezultatele obținute îi va servi de un continuu îndemn pentru îndeplinirea cât mai conștiențioasă a obligației de catehizare. După un an doi, când vor ajunge stăpâni pe materii, pentru mulți catehizația va fi o patimă. De fapt așa și trebuie să devie pentru fiecare preot, căci catehizația nu-i altceva decât predicarea învățurii și istoriei creștine școlarilor, viitorilor enoriași.

Nu atât instrucția religioasă e importantă în catehizație ci educația religioasă, cu influința asupra formării caracterului. E lucru foarte important să ai enoriași cari au avut parte de o educație religioasă sistematică și făcută cu căldură în timpul fraged al copilăriei când se formează concepția despre lume a omului și își însușește normele de conduită în viață. Școala prin caracterul ei prea pronunțat instructiv, face prea puțină educație elevilor, așa că toată această parte importantă a școlii o poate face preotul catehizator, care nu-i numai dascăl de religie ci și părinte și duhovnic.

Iată deci motivele pentru cari preoțimea noastră trebuie să-și considere obligația de a catehiza ca făcând parte integrală din misiunea sa pastorală, pe care trebuie să și-o îndeplinească tot așa de conștiențios și cu sfințenie ca și îndeplinirea unui serviciu religios. În deosebi va pune pond pe dezvoltarea cât mai amplă a sentimentului religios, încercând sufletul copiilor cu emoții

și amintiri religioase, de cari să nu se poată despărți nici odată în viață. Vor stăruî mai ales asupra rugăciunii, hrană duhovnicească zilnică, ca să se facă cu deplină participare sufletească. Toți preoții noștri ar trebui să pună în practică următoarea metodă a unui distins preot. Pe copiii din cl. I primară după ce au ajuns să știe bine rugăciunea „Tatăl nostru“, îi ducea unul câte unul în biserică, înaintea icoanei Mântuitorului și acolo îl pune să zică rugăciunea. La unii din ei producea emoții puternice până la lacrimi. O astfel de emoție și amintire rămâne afât de puternic imprimată în suflet, încât devine izvor nesecat pentru hrana sentimentului religios pentru întreagă viață.

Preoții catihetii vor lua parte activă la deschiderea solemnă a anului școlar, cu o doxologie (Te-Deum), o sfeștanie și un scurt cuvânt de binecuvântare a muncii care se începe. La deschiderea solemnă a anului școlar trebuie invitați și părinții. Pentru a avea cadre cât mai serbătorești se poate potrivi să se facă în zi de Duminecă, după sfta Liturghie sau după vecernie.

Rep.

Explicarea psihologică a apariției sectelor.

Pericolul național-social. — Mijloacele de apărare și combatere.

Și fiindcă a venit vorba de Reformă, să medităm puțin asupra ei, și să ne întrebăm: nu cumva cauze similare au contribuit la apariția sectelor cari clocotesc în lume azi?, și nu cumva însăși reforma a dat un imbold neo-reformatorilor, ca să le zică așa, în principiile cărora sunt multe și variate inovații, fundamental deosebite și diametral opuse aceloră din biserică protestantă? Răspund da și nu, și iată pentru ce. Reforma vine ca o reacțiune puternică, împotriva papalității absolutiste, demoralizată într'atâta prin: simonie, indulgențe, amestecul în puterea lumească și al acesteia în cea bisericască, despotism, inchiziție etc. Ea vine deci ca un ce natural, o reacțiune vie, o renaștere spirituală, îndreptată împotriva unei lumi creștine, care nu mai corespundea scopului și care aproape înlăturase pe Mântuitorul. Astfel

— incidental spun — se istorisește că, pe când un preot catolic se întorcea trufaș dela eșafodul pe care fusese arși mai mulți „inimici“, în vedenie i se arată Mântuitorul și-l întreabă: „de unde vii și ce-ai făcut?“ Dar tu ce vrei — apostrofă preotul — nu cumva dorești să fii răstignit a doua oră? Și cazul acestui preot nu va fi fost singuratic, în timpul inchiziției. Ori, reformatorii: Wiclif, Hus, Savonarola și cei mai însemnați: Luther, Calvin, Zwingli, nemulțumiți, scandalizați de modul josnic în care se găsea Biserica lui Christos, își fac drum prin putregaiul catolicismului, cu toată opoziția acestuia. De ce oare reforma n'a apărut în mijlocul ortodoxiei? De ce „schismaticii“ din Orient, cum le place catolicilor să ne numească, au fost scutiți de lupta acerbă pe care au dat-o urmașii lui Cezar Borgia cu reformatorii? De aceea că umila ortodoxie, n'a avut nici pe departe ieșirile sângeroase ale inchiziției și despotismului apusean. Merg mai departe cu psihologia ivirii reformei și apariției sectelor.

Am văzut cauzele cari au contribuit la ivirea reformei apusene. De sigur nu pe toate le-am înșirat, dar pe cele mai importante la tot cazul. Acum să vedem sectele, cari după proveniență se împart: 1. Secte raționaliste cu origina în protestantism; 2. raționaliste cu origina în biserică rusească și 3. mistice, din bogomilism și vechile erezii orientale. Psihologicește, apariția lor în diversele țări, se aseamănă cu aceea a reformei, *exclusiv România*, în care alte cauze contribuiesc la întinderea lor. Nota esențială care le deosebește de reformă — mai mai ales pe cele dela punct 1: Adventiștii, Bapțiștii, Metodiștii, Nazarinii etc., — este aceea că s'au depărtat cu totul dela principiile reformatorilor primari, ne mai ținând seama de autoritatea dumnezeiască a Sfintei Scripturi, nici pe departe ca aceia. În mod firesc deci, a fost de-ajuns ca reforma să-și facă apariția și descătușarea de sub scaunul putred roman să se afirme, ca după aceea raționalismul german să meargă și mai departe. Pe motiv ce teologii raționaliști ieșiți din diversele școli, căutau să disece și să interpreteze arbitrar scriptura, încep să-și facă apariția sectele la mici intervale. Astfel apar Unitarii (din vechii Socinieni), în sec. XVI,

Babtiștii din mișcarea Puritană (sec. XVII), Metodistii din reformismul englez (sec. XVIII Oxford), Adventiștii cu ramura milenistă (sec. XVIII), Pocăiții la începutul sec. XIX, cum și altele cari prin aberațiile lor nu merită să li se dea atenția. Totuși sunt adevărate dinamite, pentru un stat poliglot și multiconfesional, în care biserica dominantă e călcată în picioare fără scrupul, cum e prin forța lucrurilor, din nenorocire, statul nostru românesc. Atât cele de mai sus, cât și cele neînșirate, pretind că s'au desfăcut de Bisericile respective (din Germania, Elveția, Anglia, America etc.) pentru motivele următoare: Biserica n'a fost în stare să le astâmpere setea religioasă; Biserica nu le-a dat voie să interpreteze scripturile cum voiesc și cine voiește (ex. cismarii, croitorii, zidarii, tipografii, ucenicii etc.); în creștinismul actual a intrat Satana, și chiar slujitorii altarului sunt indolenți; în lume domnește aurul și argintul, iar ei, „numai ei“, sectanții, vor să reîntroneze pe Christos. Cauzele însă noi le-am văzut în libertinajul reformist și — ca să fim indulgenți — în „setea religioasă“.

*

Acum să vedem în țara noastră. Am scris altădată (în Nr. 9 al „Renașterei“) cum se prezintă statul nostru din punct de vedere religios. Acum numai întregesc și alte laturi. După secularizarea averilor bisericesti (1864), clerul din vechiul regat a intrat într'o fază de inactivitate aproape. Despoiată și fără vre-un ajutor însemnat din partea statului, preoțimea a fost sub așteptările vremii. Și aceasta a durat decenii întregi, până ce s'a produs un reviriment cu urcarea pe scaunele mitropoliilor a ierarhilor: Atanasie Mironescu, București, I. P. S. Pimen, Iași. Avânt prea mare însă nu-și ia Biserica și chiar acesta e paralizat de războiul mondial. Trec în Ardeal. Sub dominație streină, preoțimea de aici are un dublu rol: spiritual și național. Departe de a-l neglija cu totul pe cel dintâi, prepondera cel de al doilea. L-am uitat pe al treilea: lupta cu calul troian: unația. Văzând stăpânirea că în nici un chip nu poate desnaționaliza pe valahi, a luat în mână arma fatală: Desbinarea religioasă, cu unația mai întâi, cu sectele mai apoi. Vechiul regat nici nu a cunoscut sectele până la război.

În Ardeal, abstrăgând de unitari, pătrund sectele după 1860, apogeul lățirii, atingându-l în și după război, trecând vertiginos Carpații. Aduse de unguri în Ardeal, ca unealtă, vor câștiga teren în noul Stat Român, din motivele de mai jos.

Statul nostru e un mozaic de confesiuni, (nu știu dacă are pereche), se 'nțelege ortodoxia e în majoritate covârșitoare. Nu mai puține sunt minoritățile. A fost greu să se guverneze acest nou încheșat stat, dar cu o prudență și pătrundere s'ar fi putut evita starea deplorabilă (sufletească) în care se găsește astăzi. În loc ca să se înceapă prin a se pregăti și cultiva poporul, să ajungă cel puțin la nivelul minoritarilor, conducătorii au lansat democrația sub urtele ei aspecte, au intrat deci cu ușa în spate, în mijlocul poporului. Înțeleg democrație într'un stat cu oameni eminamente copti la minte, dar la noi, unde dreptul de vot s'a dat pentru a-l cumpăra cu băutură și momeli! În acest caz, marea masă mai e o forță morală conștientă de drepturi, sau o șleahță de mercenari dela curtea unui voevod medieval din sec. XVI? Democrație, da, dar nu începând prin a înjura trivial pe cei din alte partide în auzul masei! Și fiindcă am deraiat, merg mai departe ceva. De ce oare azi extremiștii de dreapta prind rădăcini în masse cu toată opreliștea? Fiindcă la bază au o „idee perimată“ (cum numesc nesocotiții): credința și programul lor zilnic e brăzdat de rugăciuni și slujbe, ceea ce poporul n'a văzut la nici unii. Luați-le credința, împrumutați-o, domnilor guvernanți și i-ați distrus mai abiter ca în armele jandarmilor. Și în loc de 500 jandarmi, ca la Teiuș zilele trecute, mai bine 5 propagandiști în numele moralei și buneii cuviințe, și poporul îi va urma cu drag. Nu vedeți bine că românul merge la plug la 10 Mai, el știe că asta nu-i „sărbătoare“! Pentru el, Paștile, Crăciunul etc. sunt sărbători, iar pentru tine „astea-s vacanțe“, iar 10 Mai „sărbătoare“! Primarul cu eșarfa și 3 consilieri e tot alaiul în majoritatea comunelor, nu fiindcă românul nu-i naționalist convins, nu!, ci fiindcă tu, stat, nu-i respecti sărbătorile lui, ții târguri, licitații, întruniri, ba chiar cu forța aduci auditori în capitală, să-ți lauzi... faptele. Astea nu le înșir fiind un... extremist de dreapta,

ci un modest preot, nemânjit cu nici o „culoare“ politică. Mai departe pe răbojul neamului post-belic. Poporul, în care s'a vârit democrația, s'a cam depărtat de „lege“. În multe cazuri preotul, văzând neglijență sus, la stat, indolență jos, nu și-a mai făcut datoria deplin, ba forțamente a îmbrățișat „politica“, a mers în propagandă, de unde s'a întors cu reveranda ruptă, spre a intra cu ea în biserică. Sărac ca săracii, a pus mâna pe plug, coasă, sapă chiar, și Dumineca urcă treptele bisericii lui, cu palmele coapte de bătători, ca și credincioșii lui. Miniștrii finanțelor tăiau unul după altul din bugetul cultelor, lăsându-l de vre-o 4—5 sute mil., și aceia distribuiți în defavorul nostru, sub cuvânt că... suntem avuți. Certe interconfesionale se țin lanț, statul nevoind să aibă autoritatea aici. Din o trăsătură de condei schimbă calendarul, provocând nemulțumiri și agitații, (mai știm, mâine ne vom pomeni cu acela de... 13 luni, ultra modern!). Așa fiind situația, apariția și răspândirea sectelor este explicabilă. Toate patimile, slăbiciunile, anacronismele de mai sus, au dat apă în destul la moara lor. Mai adăugând și faptul că multe din ele primesc fonduri grase de peste ocean, — pe când noi înotăm în sărăcie și nu ne putem abona o gazetă, — unde ajungem? Găsind teren prielnic, s'au întins în popor, găsind incultură religioasă, au aruncat mreaja la pescuit; văzând nepăsare față de religie sus, au profitat; văzând biserică umilită, o lovesc; preoțimea săracă și cu mijloace imfime de apărare, o înjosesc; văzând criza morală și materială acute, se încurajază nebunește. Aceasta e tristisima stare, îmbrăcată în vâlul negru al întunecului sectant!

(Va urma)

Pr. Andrei Eftimie-Fărău.

O zi înălțătoare în parohia Sălciua-de-sus.

Duminecă 27 August a. c., a avut loc instalarea noului paroh, Corneliu Gog, în parohia din Sălciua-de-sus, protop. Lupșei.

Instalarea s'a făcut într'un cadru cât se poate de măreț și cu o solemnitate deosebită. Fiind un eveniment însemnat în viața acestei parohii, credincioșii au luat parte în număr mare la serviciul divin.

Slujba utreniei și a sf. Liturghii a fost oficiată de către delegatul protopopului, V. V. Gan, noul paroh Corneliu Gog și venerabilul preot înv. Vasile Butura din Sălciua-de-jos.

După oficierea Sf. Liturghii a urmat predica cât se poate de instructivă a părintelui V. V. Gan. Sf. Sa în cuvinte simțite, a arătat necesitatea unui conducător în toate dregătoriile din lume. A accentuat apoi necesitatea păstorului sufletesc în parohie și l-a asemănat cu regina (matca) ce conduce și regulează activitatea albinelor. La urmă adresându-se noului paroh, îi amintește de greutățile ce le va avea de preîntâmpinat în cariera ce și-a ales, dar totodată îl asigură că luptând luptă bună și fiind mereu la datorie, va sfârși prin triumf.

Noul paroh Corneliu Gog adânc mișcat de cuvintele antevorbitorului și de însemnătatea momentului își începe cuvântarea prin cuvintele evang. Mateiu: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl cel din ceriuri“. Arată mulțimii ce asculta nerăbdătoare care este însemnătatea oficiului pastoral și rolul unui preot în parohie. A accentuat îndeosebi că preotul într'o parohie trebuie să fie ca un tată bun, căruia fiii îi destăinuiesc atât bucuriile cât și durerile și care pentru binele lor își pune chiar viața în joc. Trebuie să fie preotul judecător drept căci menirea lui este să împace lumea să o facă mai bună.

Trebuie să fie doctor nu numai sufletesc ci și trupesc la nevoie. La urmă tânărul paroh asigură credincioșii săi că se va nizu să corespundă așteptărilor lor și speranțele ce le pun în el dorește să le traducă în faptă cât mai curând.

Cuvântarea care a stors din ochii multora lacrimi a terminat-o prin cuvintele: „tot ce va fi bun și folositor mântuirii și fericirii voastre voi căuta să introduc ajutat de cel de Sus, care a zis că va fi „totdeauna cu noi“; iar ce este periculos și dăunător bisericii și scumpei noastre Patrii voi căuta după putință să stărpesc.

Ziua de 27 August a fost pentru credincioșii din parohie și mulți participanți din jur clipe de adevărată primenire sufletească.

Correspondent.

CONFERINȚE PREOTEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE

Prasnice creștine.

Sărbătoarea adormirii în Domnul, a Prea Sfintei Născătoare este pentru biserică un fericit prilej de adunare a sufletelor sub bolțile ei sfinte. Credincioșii satelor noastre, ușurați de ocupațiile verii, vin cu toții când aud, că la biserica lor au și preoți streini.

Importanța acestor întruniri preotești crește în fața oamenilor când se întâmplă ca ele — cercurile — să aibă în programul lor și contribuția unor aleși mireni — cu dragoste de treburile noastre — sau a vre-unui cor vestit.

Spre înșirarea acestor gânduri, mă face faptul trăit la o conferință preotească, împreună cu constituirea F. O. R.-ului, în frunța parohie Isoarele (Bedeleu) prot. Aiud.

Așezată la poalele munților Apuseni, în sfera de preocupare a jandarmilor cu pene de cocos, parohia Isoarele și-a păstrat cu greu tricolorul sângelui său, sub presiunea celor vremi trecute numai preoții ei de ieri — cu barbă și plete mari — v'ar putea povesti cum și-au putut feri credincioșii de otrava străinismului, chiar și atunci când pentru ideile lor, trebuiau să ia calea Carpaților, spre a-și salva viața (Pr. Sava).

Aceeași intransigență o au arătat și celor cari îi chemau și momeau să îngenunche sub crucea unei alte credințe ce dela Blaj venea.

Curați la suflet și la sânge, i-a aflat după război preotul ce-i păstorește acum: Emil Felea.

În această parohie, în ziua de 15 August, (Sf. Maria) s'a aranjat o frumoasă manifestare religioasă.

De dimineață sosesc dela Aiud Pr. Protopop Iosif Pop, Pr. Suci-Măgina, Dr. Dărămuș și corul bisericii din Aiud.

Aici îi aștepta odată cu mulțimea de credincioși, parohul locului și Pr. V. Ștefănescu-Rimetea.

Slujba utreniei se oficiază în sobor de preoții prezenți și până la începutul sf. Liturghii, biserica destul de mare, devine neîncăpătoare pentru cei sosiți.

Răspunsurile la sf. Liturghie sunt date de corul sosit.

Ofițeri, profesori și alți intelectuali, sub bagheta unui versat conducător — un domn maior al cărui nume îmi scapă — execută strălucit frumoasa Liturghie mixtă de G. Muzicescu.

Un Doamne miluește întreit, Heruvicul (și major) sau Pre Tine... sunt aplaudate din belșug de lacrimile celor ce-i ascultă.

La sfârșitul serviciului Pr. Protopop, în legătură cu Evanghelia zilei, arată lămurit și convingător mamelor creștine, rolul lor în viață și familie.

Anunțându-se programul de după amiază, poporul începe să plece iar oaspeții se duc să-și ospăteze oboseala, la masa preotului din loc.

Vine rândul vecerniei, cu lumea și slujtorii de dimineață.

La sfârșitul ei, vorbește dl Dr. Dărămuș despre rostul F. O. R.-ului în viața neamului și a bisericii noastre și chemându-i pe ascultători ca membri în această societate, îi îndeamnă călduros a se pătrunde de scopurile ei: o cât mai aproape viețuire după învățăturile Mântuitorului Isus.

Printre corurile religioase cântate mai vorbește dl prof. Ursu despre rolul bisericii noastre în viața neamului, stăruind asupra adevărului că acest popor crescut cu laptele învățaturii acestei biserici, trebuie s'o asculte și s'o respecte și astăzi cu aceeași sfântă pasiune.

O tresărire națională produce în suflete cuvântarea dlui Căp. Ionescu care spune că după o vecernie ca aceasta, acum 17 ani clopotele bisericii vesteau zorile unor alte vremi.

Corul intonează concertul: „Cine, Cine“ cu care se încheie programul unei zile frumoase trăite.

A ieșit lumea din biserică dar nu vrea nimeni să plece, până nu ies și oaspeții pe cari îi petrece, din ochi și din inimă, în drumul lor spre casă.

Pr. V. Ștefănescu.

Cerc pastoral în parohia Geomal.

Întrunirea preoților în parohia Geomal a avut loc în Dumineca din 27 August a. c. Slujba Utreniei s'a început de preotul local. Sosind preoții se continuă în sobor cu slujba sfintei Liturghii. Răspunsurile liturghice le-a dat corul parohiei Gârbovade-sus sub conducerea învă. Ier. Ciungan.

Dsa este un vrednic colaborator al preoțimei și cu râvnă la treburile duhovnicești.

La priceasnă predică Pr. Aurel Tecșa în legătură cu evanghelia tinărului bogat despre buna întrebuițare a averii. După sf. Liturghie se oficiază slujba parastasului pentru adormiții preoți slujitori ai sfintei biserici. Apoi se trece la slujba sf. maslu pentru toți credincioșii din sf. biserică încheindu-se cu cuvântul preotului local care desvoltă parabola celor 10 fecioare cu aplicări practice.

În urmă credincioșii sunt poftiți a ieși în curtea bisericii spre a participa la slujba sfințirii casei culturale ce s'a ridicat lângă biserică cu banii ei.

Se oficiază sfințirea apei mici. Isprăvindu-se, preoții și credincioșii se întorc din nou în sf. biserică unde sunt stropiți cu apă sfințită și unși cu unt de lemn sfințit. Slujba și cuvântările au fost ascultate cu atențiune. La ora 5 d. m., s'a slujit Vercernia sfârșindu-se cu cetirea bucății: Cuviosul preot Moise Harapul din opul Viețile Sfinților de M. Sadoveanu și D. D. Pătrășcanu.

Asistent.

CRONICA

Asociația generală a învățătorilor din România își ține congresul anual în Cluj, în zilele de 9 și 10 Septembrie c. În ziua de 9 Septembrie c., înainte de deschiderea solemnă, se va servi în biserică Sf. Nicolae la ora 9 a. m., o doxologie și un parastas pentru sufletele învățătorilor morți în serviciul neamului și al țării. La congres va participa și dl Ministru al Instrucțiunii D. Gusti, care în timpul cât va sta în Cluj va fi oaspele P. Sfințitului nostru episcop. Dorim congresului deplin succes.

Serbarea hramului mănăstirii din Dragomirești-Maramureș, — după cum ne informează un preot participant, — s'a făcut și în anul acesta cu deplin succes. La serbare a participat popor mult din toate părțile Maramureșului și partea nordică a Ardealului. Serviciile divine au fost oficiate de către P. C. protosinzel Pimen Moldovanu, ierom. V. Săpânțan și cei doi preoți oaspeți A. Man-Cuhea și I. Pop-Top. Predica a rostit-o protosul Pimen Moldovanu,

vorbind impresionant despre Viața și moartea Maicii Domnului.

Donație. Parohia Geomal a mai primit încă — din îndemnul parohului — următoarele donații: 1. O cazanie, cumpărată de Sârb Ioan I. Șofron cu suma de 425 Lei. 2. Liturghier, cumpărat de Truța Ana I. Pamfil și Cobliș Maria din Gârbovița, cu 310 Lei. Li se exprimă mulțumiri și de aici și Dumnezeu să le primească jertfa!

BIBLIOGRAFIE

L. Bologa, Lectura tineretului. Editura Institutului de Psihologie al Universității din Cluj 1933. Pag. 118. Lei 80.

Dl Lucian Bologa nu este un nume necunoscut. Chiar cetitorii „Renașterii“ au avut ocazia să guste din scrisul său. Dsa este autorul unei însemnate lucrări „Psihologia vieții religioase“. Este cel dintâi care a scris în românește o lucrare mai vastă în aceasta ramură de știință tineră. În această lucrare găsim observații și concluzii asupra fenomenului religios — de foarte mare însemnătate în opera de educație religioasă.

În scrierea de față, — prin ancheta pe baza de chestionar și statistici foarte minuțios lucrate asupra a lor 2935 subiecți (elevi) de ambele sexe, — se arată lectura predilectă a tineretului dela vrâsta de 8—20 ani.

Se constată că în epoca copilăriei, între anii 8—13, lectura predominantă o formează poveștile. În epoca pubertății (13—15 ani) lectura specifică o formează aventurile.

În epoca adolescenței (16—20 ani) lectura preferită o formează în prima linie romanele, după care urmează într'un grad mai redus lectura instructivă cu ramura științei și filosofiei.

Lucrarea este o minunată călăuză și pentru organizarea bibliotecilor școlare pentru că tinându-se seama de evoluția interesului pentru lectură, se va îmbia fiecărei epoci a tineretului lectura potrivită au dezvoltarea lui psihică. Cartea se va putea ceta cu mult folos de preoți. Se află de vânzare la librării cu prețul de 80 Lei. Pr. L. D.

A apărut: „Ermeneutica biblică“ sau Știința interpretării Sfintei Scripturi pentru institutele teologice și pentru uzul particular,

de Arhim. *Dr. Iustin I. Suciu*, profesor la Academia teologică din Arad, cu o prefață de P. S. Sa *Grigorie* episcopul Aradului. Cartea înfățișează, pe 169 pagini, sistematic metodele de interpretare a Sfintei Scripturi, dând lămuriri asupra înțelesurilor biblice, asupra principiilor generale pentru aflarea înțelesului biblic, și asupra formelor de expunere ale aceluiaș înțeles. Cursul acesta ermeneutic este mai complex și mai exemplificat decât cum s'a făcut până în prezent la noi. Stilul concis și abundența exemplurilor cu explicarea lor fac manualul o lectură plină de interes. Prețul 50 Lei. Editura autorului. Se poate procura și la Librăria diecesană. Plus 15 lei porto recomandat.

❁ | **PARTEA OFICIALĂ** | ❁

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 3658/1933.

Comunicat oficial.

Examenul de calificare al absolvenților Academiei noastre teologice din Cluj s'a fixat pe ziua de *Joi în 21 Septembrie, dimineața la 8 ore.*

Candidații cari doresc să se prezinte la acest examen își vor înainta cererile Consiliului nostru eparhial până la 18 Sept. Cluj, 1 August 1933.

Consiliul eparhial.

Nr. 4664/1933.

Comunicat oficial.

Din partea Sf. Sinod primim următorul comunicat:

„Din mai multe părți ni se semnaleză că unii preoți amestecați în vârtoarea luptelor politice de partid, merg până acolo încât nu mai fac distincție între dreptul personal de a se interesa de politica țării în calitatea lor de cetățeni și între îndatoririle sacerdotale care nu le aparțin în propriu și deci nu le pot pune în serviciul nici unui partid, nici unei grupări și nici unei persoane politice.

Mai mult, ni se semnaleză că unii dintre preoți ar pune biserica la dispoziția partidului politic, ca local de întrunire sau de consfătuire a partizanilor politici, iar sub pretextul unor servicii religioase, cum ar fi

de ex. sfințirea unui steag sau a unei case de sfat politic, pun însuș serviciul religios în slujba intereselor de partid la care preotul respectiv aderează.

Se atrage serioasa atenție preoților asupra urmărilor unor astfel de manifestațiuni, atât din punctul de vedere al disciplinei bisericești cât și din punctul de vedere al legilor în vigoare, care pedepsesc aspru pe preoții și slujitorii bisericii care se dedau la asemenea acte. Pe de alta parte e necesar ca preoțimea întreagă să cunoască cum că astfel de manifestațiuni nechibzuite pot să aibă urmare primejdioasă chiar și asupra drepturilor politice de care se bucură astăzi clerul. Iar pentru a preîntâmpina ca asemenea posibilități să nu se producă, Vă rugăm să procedați cu toată severitatea împotriva aceluia dintre preoți cari s'ar face vinovați de asemenea acte.“

Atragem atenția preoțimei noastre asupra celor de mai sus spre strictă observare și conformare.

Consiliul eparhial.

Nr. 4863/1933.

Comunicat oficial.

În Huedin funcționează de mai mulți ani o școală de arte și meserii, anume pentru populația dela munte. Direcțiunea școlii ne comunică pentru anul școlar ce vine că are în clasa I. 25 locuri, în clasa II. 5, în clasa IV. 3 locuri libere.

Condițiile de primire în clasa I. sunt: Elevul să aibă vârsta între 12 și 16 ani. Actele necesare sunt: 1. Certificatul de absolvire a cursului primar complet. 2. Actul de naștere. 3. Certificat de naționalitate. 4. Bilet de vaccină.

Orfanii de război vor anexa actele doveditoare că sunt orfani și de ce fel.

Toți elevii plătesc taxa de 1000 Lei pe an pentru frecvență. Având 10 locuri în internat se va plăti pentru toată întreținerea 300 Lei lunar pentru elevii repartizați la tâmplărie și 350 Lei lunar pentru cei dela lăcătușerie mecanică.

Elevii cari au absolvite 2—3 clase secundare se primesc în clasa II. la tâmplărie, sculptură în lemn sau lăcătușerie mecanică.

Elevii interni trebuie să aducă cu ei câte 3 rânduri albituri pentru ei și pentru pat. Îndrumăm pe preoții noștri ca să facă

propagandă pentru ca tinerii dela sate să îmbrățișeze meseriile dela această școală.

Cluj, la 31 August 1933.

Consiliul eparhial.

Nr. 5068/1933.

Comunicat oficial.

În editura tipografiei „Cozia” dela Râmnic-Vâlcea a apărut „Francmasoneria” de Icon. I. N. Dărvărescu, prețul 15 Lei și „Încercarea Rușilor de a desnaționaliza Basarabia prin biserică” de Pr. N. Topologeanu, prețul 20 Lei. Sunt două broșuri bune cu informații lămuritoare asupra problemelor pe cari le tratează. Le recomandăm preoțimei noastre. Se pot comanda dela episcopia din Râmnic-Vâlcea.

Cluj, la 4 Septembrie 1933.

Consiliul eparhial.

Nr. 5018/1933.

Comunicat oficial.

În tipografia cărților bisericești din București a apărut Noul Testament și Psaltirea, traduse de Păr. Galaction și o Psaltire tradusă de P. S. Nicodim. Noul Testament costă 100 Lei, iar Psaltirile câte 50 Lei.

În dorința de a introduce atât în școli cât și în mijlocul credincioșilor textele oficiale și corecte ale Sf. Scripturi, îndrumăm preoțimea și profesorii de religie ca să recomande procurarea acestor cărți pentru uzul în școli, biserici și case particulare, pentru a se înlătura textele străine din biserica noastră.

Se pot comanda dela librăria noastră eparhială.

Cluj, la 31 August 1933.

Consiliul eparhial.

CONCURS

Pentru întregirea postului de *capelan* cu drept de succesiune pe lângă parohul Protopop onorar, Procopiu Costea din Ighiel, protopopiatul Alba-Iulia, publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

Venitele cuprinse în declarația protopopului onorar Procopiu Costea dată în scris în 8 August 1933, care declarație se poate

consulta atât la Veneratul Consiliu eparhial, cât și la Oficiul nostru protopopesc și a concluzelor cons. par. din 2 Iulie și adunării par. din 16 Iulie a. c.

Reflectanții la acest post își vor înainta Oficiului nostru protopopesc în termenul deschis, cererile de concurs însoțite de toate documentele reglementare, putând, cu învoirea noastră, a se deplasa în parohie, spre a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor prezenta act de învoire dela P. S. Episcop, fără de care nu vor fi luați în candidare.

Alba-Iulia, la 25 August 1933.

Oficiul protopopesc al tractului Alba-Iulia, în conțelegere cu Consiliul parohial din Ighiel.

(24) 1—3 Alexandru Baba, protopop.

Nr. 25—1933.

(25) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a *Râpa-de-jos*, protopopiatul Reghin, jud. Mureș, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială cu supraedificate în stare bună.
3. Sesiune parohială 31 jugăre arător și cositor.
4. Drept de pășunat în izlazul comunal pentru 4 vite și în pășunile de munte pentru 2 vite în mod gratuit.
5. Dela fiecare familie una mierță de cucuruz sfărmat sau echivalentul în bani.
6. Lemne de foc în pădure, pe picioare.
7. Stola stabilită în ședința din 3 Septembrie a. c.

Reflectanții la acest post își vor înainta actele cerute de Regulamentul în vigoare, acestui oficiu și cu prealabila încuviințare a protopopului se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

La cererea de candidare se va alătura și actul de învoire a P. Sf. S. Episcopului, fără de care nimeni nu poate fi luat în candidare.

Reghin, la 4 Septembrie 1933.

Oficiul protopopesc ortodox român al Reghinului, în conțelegere cu Consiliul parohial.

I. Maloș, protopop.